

Οι θερινοί ολυμπιακοί αγώνες του Μεξικού, οι 16^{οι} σύγχρονοι, υπήρξαν μια ανορθογραφία. Κατ' αρχήν δεν ήταν και τόσο θερινοί. Στο βόρειο ημισφαίριο ήταν ήδη προχωρημένο φθινόπωρο, ενώ στο νότιο, όπου διεξήχθησαν, άνοιξη.

Η επιλογή της πόλης του Μεξικού από τους «αθάνατους» της Δ.Ο.Ε., επιθυμούσε να υπογραμμίσει την οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Πλην όμως το σοβαρό έλλειμμα δημοκρατίας, ουδέποτε συνυπολογίστηκε υποκύπτοντας προφανώς σε αλλότρια συμφέροντα.

Το Σεπτέμβρη του '68 στρατιωτικές μονάδες εισβάλλουν στο πανεπιστήμιο «για να προστατέψουν την αυτονομία του».

Στις 2 Οκτωβρίου, λίγα μόλις 24ωρα πριν τη γιορτή της συναδελφωμένης ανθρωπότητας, τη χαρά της ειρήνης, τους Ολυμπιακούς αγώνες, στην πλατεία των «Τριών Πολιτισμών» της πόλης του Μεξικού στρατιωτικές δυνάμεις βάλλουν με καταιγισμό πυρός σε 15.000 συγκεντρωμένους άοπλους φοιτητές και ολοκληρώνουν το έργο τους με έφοδο εφ' όπλου λόγχη. Η κυβερνητική καταγραφή έκανε λόγο για 4 νεκρούς και 30 τραυματίες. Ανεπίσημα, τα νούμερα ήταν 257 νεκροί και χίλιοι τραυματίες. Ήταν το τελευταίο μέρος ενός δράματος που ξεκίνησε από το καλοκαίρι, καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού ήταν εγκλωβισμένο σ' ένα βαθύτατα προβληματικό πολιτικό αλλά και οικονομικό περιβάλλον.

Είναι η συνηθισμένη οικονομική αποτίμηση, όπου τα νούμερα ευημερούν, αλλά όχι και ο πληθυσμός.

Παρά τις σκέψεις για ματαιώση, οι Ολυμπιακοί τελούνται κανονικά. Και σε επίπεδο στίβου τι Ολυμπιακοί! Με το υψηλό υψόμετρο (2.240 μ) σύμμαχο έρχονται εξωπραγματικές επιδόσεις. Όπως το παγκόσμιο ρεκόρ από το μέλλον, το περίφημο 8.90 του Bob Beamon, που άντεξε 23 χρόνια, το 9.95 του Jimmy

Hines

στα 100 μέτρα, το 43.86 του

Lee

Evans

στα 400 μέτρα, και το 19.83 του

Tommie

Smith

στα 200. Χρυσό μετάλλιο και παγκόσμι ρεκόρ, τι πιο ωνειρώδες για τον αθλητή; Να μην λησμονήσουμε το νέο στυλ άλματος εις ύψος του

Dick

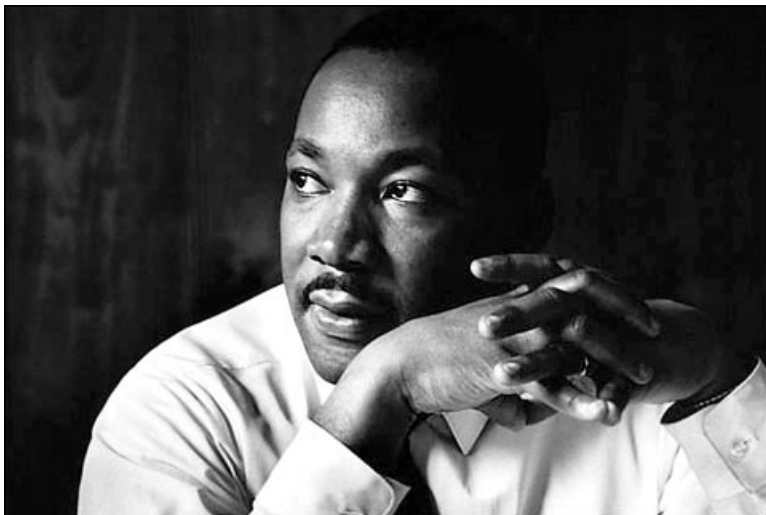
Fosbury

που έκτοτε θα επικρατήσει και φυσικά το τέταρτο χρυσό μετάλλιο Ολυμπιακών αγώνων του δισκοβόλου

Al

Oerter

Ήταν ένας θρίαμβος των "στιβικών" των Η.Π.Α, αν και οι μαύροι είχαν σκεφτεί να μην εμφανιστούν στους αγώνες. Οι λόγοι ήταν η συμμετοχή του ρατσιστικού καθεστώτος της Νότιας Αφρικής σε συνδυασμό με τις φυλετικές διακρίσεις στην πατρίδα τους.

Εκείνη την εποχή, η κατάσταση στις Η.Π.Α. έφτανε στα πρόθυρα του εμφυλίου, καθώς τον Απρίλιο είχε δολοφονηθεί ο M.L. King. Ήταν το έναυσμα για νέες εξεγέρσεις που σημειώθηκαν σε όλη σχεδόν τη χώρα. Δεκάδες νεκροί και χιλιάδες τραυματίες σημαδεύουν τις συμπλοκές σε 110 μεγάλες πόλεις. Επιστρατεύονται 25 χιλιάδες στρατιώτες, 45 χιλιάδες εθνοφρουροί. Ο φερόμενος ως δολοφόνος, James Earl Ray, αφού περιφερόταν πριν συλληφθεί

επί ένα χρόνο σε όλοτον πλανήτη, θα ομολογήσει την ενοχή του, θα καταδικαστεί σε 99 χρόνια, θα αναιρέσει την ομολογία του, θα αποδράσει θα ξανασυλληφθεί, τα 99 θα γίνουν

100 λόγω της απόδρασης και να πεθάνει στη φυλακή το '98.

Τον Ιούνιο, ο κύκλος των πολιτικών δολοφονιών της χώρας θα μεγαλώσει, καθώς ο υποψήφιος του χρίσματος των Δημοκρατικών για το προεδρικό αξίωμα Robert Kennedy, αδελφός του δολοφονηθέντος (το '63) προέδρου, θα πέσει κι αυτός νεκρός στην κουζίνα του ξενοδοχείου

Ambassador

στην Πόλη (τι ειρωνεία!) των Αγγέλων, πυροβολημένος στο κεφάλι από το 22άρι του Παλαιστίνιου

Sirhan

Sirhan

Απέναντι σε αυτά τα κατακλυσμιαία γεγονότα ήρθε μια κίνηση που τάραξε τα ήσυχα νερά της μακάριας κοινότητας των Ολυμπιακών αγώνων.

Ήταν οι χειρονομίες των Αμερικανών Tommie Smith και John Carlos πάνω στο βάθρο των νικητών των 200 μέτρων (πρώτος και τρίτος αντίστοιχα με δεύτερο τον Αυστραλό

Peter
Norman
).

Ανυπόδητοι, με σκυμμένο το κεφάλι, υψώνουν την μαύρη γαντοφορεμένη γροθιά τους, την ώρα που παιανίζει ο εθνικός ύμνος της πατρίδας τους. Είναι ο αγωνιστικός χαιρετισμός της «Μαύρης Δύναμης». Το σύστημα δεν θα τους χαριστεί. Αμέσως θα εκδιωχτούν από την Αμερικανική ομάδα, από το Ολυμπιακό χωριό και θα γνωρίσουν απηνείς διώξεις. Θα ταλαιπωρηθούν επί χρόνια, αλλά αυτό είναι το βαρύ τίμημα μιας εικόνας σύμβολο του 20^{ου} αιώνα. Η Ολυμπιακή κοινότητα θα ψιθυρίσει κάτι περί της μη ανάμιξης της πολιτικής στον αθλητισμό, αρκετά υποκριτικό από τότε για να πείσει.

Όταν το δίδυμο των αμερικανών αθλητών υψωνε τις γροθιές του ήταν 16 Οκτωβρίου του '68 και 42 ακριβώς χρόνια αργότερα, η είδηση ότι ο Tommie Smith θα βγάλει σε πλειστηριασμό το χρυσό Ολυμπιακό μετάλλιο και τα αθλητικά παπούτσια που αγωνίσθηκε τότε, έρχεται να μας κεντρίσει πάλι το ενδιαφέρον.

Ο υπεύθυνος του πλειστηριασμού, που θα λήξει στις 4 Νοεμβρίου, δήλωσε: *"το μετάλλιο είναι σημαντικό γι' αυτόν, όμως η ανάμνηση της νίκης του είναι πολύ πιο σημαντική. Το κάνει σίγουρα για τα χρήματα, αλλά όχι επειδή είναι απελπισμένος. Αν κάποιος θέλει να το αγοράσει σ' αυτή την τιμή..."*.

Επίθεση κατά των Ολυμπιακών Αγώνων, 1968, φωτογραφία του Michael Steed, Getty Images